DINGSDAG

8 OCTOBER

N°. 81.

1833.

SURINAAMSCHE COURANT.

Gouvernements Secretarij.

Den 5 October 1833.

(39055) Alzoo de Gouvernements Secretaris, als belast met de Zaken tot de Slaven-bevolking, zich tot den Gouverneur Generaal heeft gewend, met voorstel om PHILIP STEINHARDT aan te stellen tot *Straatvoogd* over de Slavin ALIDA, aangekomen hebbende SIMICA JB. DE MEZA, welke aan haar bij onderhandsch geschrift, dd. 20 September 1820, de vrijheid geschonken heeft.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

EXTRACTEN uit de NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANTEN, van 10-15 Augustus.

EXTRACTEN UIT DE ENGELSCHE DAGBLADEN.

In de avondzitting van het Lagerhuis, heeft de Heer *O'Connel* aan Lord *Althorp* gevraagd, welk plan het Gouvernement had ten opzigte der erkenning van Donna *Maria*, als Koningin van Portugal? De Lord heeft daarop gezegd, dat hij, onder de tegenwoordige omstandigheden, geen antwoord op die vraag kon geven. Hij voegde er nog alleen bij, dat het uit den loop der gebeurtenissen in Portugal duidelijk bleek, dat Dom *Miguel* in dat Rijk niet zoo populair was, als hij wel was voorgedragen.

De *Times* van dit antwoord sprekende, zegt, dat Lord *Althorp* zich niet anders kon uitlaten, doch dat er niet te twijfelen valt aan den weg, welken het Britsche Ministerie omtrent Portugal zal inslaan. *Donna Maria*, zegt het blad, was reeds door Koning *George* IV, op raad van deszelfs Minister Lord *Wellington*, erkend als Koningin van Portugal. Bij het slagen der pogingen van Dom *Miguel*, verliet de Engelsche minister, even als de overige vertegenwoordigers der gekroonde Europesche Mogendheden, dat Rijk, omdat Dom *Miguel* geen wettig Souverein, maar een overweldiger was; niets is dus natuurlijker, dan dat, nu aan de overweldiging een einde gemaakt is, de zaken tot haren vorigen toestand worden teruggebragt; met andere woorden, dat Donna *Maria* weder, als te voren, aangemerkt wordt als Koningin. Wat den vorm betreft, deze zal waarschijnlijk zeer eenvoudig zijn, en zich enkel bepalen tot de benoeming, of liever hernoeming van eenen minister van Groot-Brittannie bij het herstelde hof van Lissabon.

Genoemd blad verhaalt, als eene zaak, welke als van eenig gewigt mag beschouwd worden, dat de Spaansche gezant bij Dom *Miguel*, vechtende in de gelederen der Miguellisten, door de Pedroïsten is gevangen genomen, doch door dezelven, misschien met eene ontijdige grootmoedigheid, is in vrijheid gesteld.

Times. In het vroegere gedeelte van den dag heerschte heden veel levendigheid en vertrouwen in alle fondsen. De Consols, hoewel zonder belangrijke rijzing, waren vaster dan bij het sluiten der beurs van gisteren, en in alle vreemde fondsen was veel vraag en eene geëvenredigde verhooging van prijs.

Later veranderde het aanzien der dingen door het gerucht, dat ons Gouvernement voornemens was troepen naar Portugal te zenden, om de Koningin tegen elken aanval van Spanje te ondersteunen, welk gerucht algemeen geloofd werd. De eerste tijding daarvan werd aangebragt door een berigt van Lloyds dat twee transportschepen van 300 ton door de Admiraliteit voor drie maanden gevraagd werden; maar wij vernemen door personen, welke gewoonlijk wel onderrigt zijn, dat de overeenkomst zal loopen over het vervoeren van 300 paarden, waarvoor acht of tien transportschepen zullen noodig zijn.

Deze omstandigheid wordt beschouwt als zeker het voornemen der regering aanduidende, om troepen naar Portugal te zenden. Ten opzigte van het getal, beliep hetzelve volgens het gerucht op 3000, maar daar in tijd van vrede het vervoeren bijna altijd met oorlogschepen geschiedt, kan de door de regering aangegane overeenkomst geenen sleutel tot dat gedeelte des onderwerps aan de hand geven.

Het Engelsche Dagblad *Courier* behelst het volgende:

Het geschil tusschen Donna *Maria* en *Miguel* kan thans beschouwd worden als geëindigd te zijn. Het schijnt reeds sedert eenigen tijd bepaald te zijn dat Frankrijk en Engeland slechts op het innemen van Lissabon door de constitutionnele troepen wachten om Donna *Maria* als Koningin van Portugal te erkennen. Men behoeft dan ook niet te twijfelen dat de hoven van Londen en Parijs spoedig de gewone diplomatische betrekkingen met de Koningin van Portugal aangaan zullen, volgens de aangenomen gewoonte tusschen bevriende Staten. Voor zooverre derhalve de buitenlandsche betrekkingen van Portugal betreft, ten opzigte van de twee voornaamste Mogendheden in Europa, zal het Gouvernement van Donna *Maria* waarschijnlijk geene zwarigheden aantreffen; in hare huisselijke gesteldheid is echter de jonge Koningin aan groote verlegenheid blootgesteld.

Wie zal Regent zijn? Hiertoe zoude voorzeker de Hertog van Braganza, wegens zijne hooge geboorte, als vader der jonge Koningin, en wegens den gelukkigen uitslag zijner pogingen om haar op den troon harer voorouderen te plaatsen, het meeste regt schijnen te hebben. En het schijnt laakbaar te zijn in hen, die zijne ridderlijke expeditie naar Oporto ondersteund hebben, en die zijne volharding prezen in eene poging, welke lang hopeloos scheen, die zonder hem nimmer ondernomen of reeds lang verlaten zoude zijn, — het schijnt laakbaar in hen, zeggen wij, om zich eensklaps te verzetten tegen zijne aanspraak op de voogdij van eenen troon, die hij voor zijne dochter herwonnen heeft. Maar zoodanig is de staat van zaken in Portugal, dat dezelfde man, die meer dan elk ander geschikt was om aan het hoofd te staan eener expeditie ter bevordering van de regten der Koningin, juist het ongeschikst is voor het Regentschap, nu dat deze regten gezegepraald hebben. Met leedwezen moeten wij den grond voor deze onze meening aantoonen; maar het kan niet ontkend worden, dat het persoonlijk karakter van den Hertog van Braganza noch aan de Portugezen noch aan de vreemde Gouvernementen dien waarborg aanbiedt voor het verstandige beheer des lands, die, onder de moeijelijke omstandigheden van de komst van Donna *Maria* tot den troon, zoo dringend vereischt wordt. Eene groote staatkundige schranderheid, eene grondige kennis van practisch bestuur en het begrip, niet alleen van hetgeen behoorde gedaan te worden, maar ook van hetgeen doenlijk is voor de staatkundige en maatschappelijke verbetering der inwoners van Portugal, zijne hoedanigheden, welke altijd in het hoofd van eenen staat vereischt worden, maar in eenen tegenwoordigen Regent van Portugal onmisbaar zijn. Men moet nu erkennen dat de Hertog van Braganza noch door de natuur noch door zijne opvoeding met deze zoo noodwendige eigenschappen begaafd is. Vol persoonlijken moed, werkzaam en volhardend, opgeruimd van aard en niet genegen tot wreedheid, zoude de Hertog van Braganza, onder gewone omstandigheden en in eenen rustigen staat van zaken, de rol van Koning hebben kunnen spelen zonder zich aan veel meer verwijt bloot te stellen, dan dien, welken latere geschiedschrijvers gewoonlijk aan afgestorvene Vorsten doen. Maar er wordt een geest van eenen geheel anderen stempel vereischt, om een nieuw opgerigt en door kracht van wapenen te midden der strijdende partijen daargesteld bestuur te leiden. Met een woord, men zoude aan Portugal op dit oogenblik geen grooter onheil kunnen berokkenen, dan hetzelve bloot te stellen aan de luimen van den Hertog van Braganza en aan die gunstelingen, welke eenen zoo grooten invloed op hem uitoefenen.

Het is derhalve te hopen dat zij, die in de gelegenheid zijn om aan den Hertog zijne wezenlijke gesteldheid en den algemeenen afkeer der Portugezen, om hunne zaken aan zijn beheer over te laten, voor oogen te stellen, hem afraden zullen om zich met het Regentschap van het Koninkrijk zijner dochter te belasten. Op de verdienste van dien troon herwonnen te hebben heeft de Hertog van Braganza een onbetwistbaar regt; als hersteller van de constitutionele vrijheid zijns vaderlands staat hij voor Europa in het gunstigste daglicht; maar voor Portugal, voor zijne dochter, voor den roem, die de gelukkige uitslag zijner expeditie hem verworven heeft, hopen

wij dat geene persoonlijke ijdelheid hem zal aanzetten om naar eenen rang te streven, dien hij niet kan handhaven en die in Portugal in grootere moeijelijkheden en verwarring zoude wikkelen, dan die, waarvan het zoo even bevrijd is.

[Hierop deelt de *Courier* het volgende belangrijke verhaal van gebeurtenissen te Lissabon uit de *Hampshire Telegraph* mede.]

» Van Zr. Ms. schip — *Lissabon, den 25 Julij 1833.*

» Bij het aanbreken van den dag op den 23sten Julij vonden wij dat een telegraaf, welke omtrent negen mijlen de rivier opwaarts was gelegen, tot den grond toe afgebrand was; dit was hetgeen ons het allereerst het spoedig naderen van Don *Pedro's* leger aantoonde. Gedurende den morgen werd een aanzienlijk getal soldaten uit Lissabon hun te gemoet gezonden. Ten ses ure des avonds, werden van het fort Almeida, niet ver van de plaats waar wij lagen, eenige kanonschoten gelost, hetgeen bij ons de gedachte deed ontstaan, dat het gevecht begonnen was. Wij konden niets zien, omdat het land van dien kant zeer hoog is; na zonnenondergang hoorden wij een hevig geweervuur te Cassilias. Gisteren morgen zagen wij tot onze groote vreugde de vlag van Donna *Maria* op die plaats wapperen. Ten zeven ure gaf zich het fort Almeida over en werd door de soldaten van Don *Pedro* bezet, welke dadelijk de vlag van Donna *Maria* opheschen; vóór acht ure had dit ook met de citadel van Lissabon plaats, en omstreeks den middag wapperde de vlag van Donna *Maria* van alle forten en vaartuigen op de rivier. De Admiraal *Parker* en de overige Kapiteins der Engelsche schepen gingen bij den Hertog van Terceira een bezoek afleggen en kwamen ten 12 ure terug.

» Bij het gevecht dat ten 3 ure na den middag plaats had, werd de Generaal der Miguellisten gedood, waarop men hem de handen afhakte en hem vervolgens in het zand begroef; hij werd echter kort daarna weder opgegraven en het lijk aan kleine stukken gesneden. Ik geloof, dat dit door de Portugezen zelven gedaan is, daar men hem als de oorzaak van het ongeluk van vele huisgezinnen beschouwt. Gisteren na den middag liet ik mij aan wal zetten en ging naar Lissabon. De geheele stad was in de uiterste verwarring, bijna ieder inwoner was met een zwaard of geweer gewapend, en allen droegen blaauwe en witte linten op de borst en op den hoed. Eenigen personen werden gedood. Ik zag het graauw een rijtuig tot stukken breken, hetwelk, zoo als ik vernam, aan eenen regter toebehoorde, die daags te voren eenen man wegens staatkundig vergrijp ter dood had laten brengen.

» De Admiraal *Felix*, die in den vorigen zomer het bevel over het Portugeesche eskader voerde, kwam gisteren bij ons aan boord om tegen de woede van het graauw bescherming te zoeken. Deze morgen zich veilig wanende, ging hij in eene onzer booten aan land, maar het volk nam hem spoedig gevangen en ik hoor dat zijn leven in gevaar is; er heerscht thans de grootste wanorde in de stad."

» *Lissabon, 25 Julij.*

» Don *Miguel* heeft zijne rol uitgespeeld, hoewel het mogelijk is dat hij nog eenen veldslag beproeft, want alle zijne troepen hebben heden en gisteren Lissabon verlaten, vermoedelijk om zich die in het noorden te vereenigen. In het gevecht van gisteren werden de Miguellisten verslagen met een verlies van 2000 aan gesneuvelden en gekwetsten; onder de gesneuvelden was de wreede Generaal *Telles Jordao*, die de gevangenen te St. Julian zoo slecht behandeld heeft. Ten 11 ure gisteren avond bemeesterden de troepen van Don *Pedro* het voornaamste fort tegen over Lissabon, en dezen morgen heeft zich het fort Almeida overgegeven. Spoedig wapperde nu ook de vlag van Donna *Maria* van de Citadel van Lissabon. Voor den avond verwachten wij de aankomst van den Kapitein *Napier*. Een klein vaartuig is naar hem afgezonden, om hem te onderrigten van hetgeen gebeurd is; en misschien worden wij wel naar Brest gezonden om hare kleine Majesteit af te halen. Gedurende het gevecht van gisteren liep een geheel regement kavalerie naar Don *Pedro* over en deze worden nu met andere troepen over de rivier gezet om de verschillende posten in de stad te bezetten. Na dit alles kan ik bezwaarlijk gelooven, dat de Miguellisten zich ooit weder vereenigen, want wanneer de tijding te Oporto aankomt, is het karakter der Portugezen zoo veranderlijk, dat meer dan de helft zich voor Don *Pedro* verklaren zullen. Wij allen bewonderen den moed en de welberadenheid van den Kapitein *Napier*, en *Villa Flor* heeft heden den Admiraal verklaard dat *Napier* een schoon voorbeeld van ijver en moed gegeven had."

De *Augsb. Allg. Zeitung* deelt het volgende berigt mede uit KONSTANTINOPEL, dd. 10 Julij:

Heden morgen ligtte de gansche Russische vloot bij gunstigen wind de ankers om naar de zwarte zee te stevenen. Door deze naauwkeurige vervulling der beloften van het Russische Kabinet is thans alle bezorgdheid verdwenen, waartoe de stand der zaken aanleiding gaf, en bijna alle Turken erkennen thans met een verhoogd gevoel van dankbaarheid de bemoeijingen van Rusland, om den dreigenden val des Turksche Regering, dat is, eene geheele omwenteling in het Oosten, voor te komen. Met algemeene tevredenheid vernam men dan ook het besluit des Sultans, om tot aandenken van de tegenwoordigheid der Russische land- en zeemagt te Chunkiar-Iskelessi een gedenkteeken op te rigten, waarvan de plegtige inwijding reeds op den 5den dezer plaats heeft gehad.

Alle van Smyrna ontvangene brieven zijn vol met het beschrijven van de vreugde en geestdrift, die inzonderheid de Grieksche bevolking dezer stad, gedurende de tegenwoordigheid van Koning *Otto*, aan den dag legde.

Extracten uit de FRANSCHE Dagbladen tot en met 12 Augustus.

De Parijsche dagbladen behelzen den volgende brief uit Madrid, dd. 1 Augustus. Des Konings gezondheid is iets beter sedert gisteren, doch hij lijdt hevig aan pijn in de beenen. Als hij nog wil blijven leven, zal hij zich zeer moeten in acht nemen.

Intusschen houdt men zich met weinig anders dan met de zaken van Portugal bezig. Donna *Maria's* regering is te Lissabon volkomen ingehuldigd, en allerwege heerschen rust en orde. De Graaf *Villa-Flor* zit aan het roer tot dat zijn Souverein zal zijn aangekomen. De aangelegenheden van het inwendig bestuur en der plaatselijke policie worden overigens veronachtzaamd, want te Lissabon is men geheel opgenomen met het oprigten van een bataljon om op Oporto aan te rukken; en het beleg van voor die stad te doen opbreken, hetwelk niet moeijelijk zal zijn uit hoofde van den verregaand gedemoraliseerden staat van Don *Miguel's* soldaten.

Men verzekert dat de Hertog van Cadaval zich aan den Graaf *Villa-Flor* heeft onderworpen, en dat hij te Lissabon is aangekomen, vergezeld door eenen talrijken staf en ongeveer 500 man troepen met wapens en bagaadje. Zij zijn door de constitutionnelen broederlijk ontvangen.

Van Don *Miguel* verneemt men niets. Sommigen zeggen, dat hij reeds incognito in Spanje is aangekomen, anderen integendeel verzekeren dat hij met zijnen broeder onderhandelingen heeft aangeknoopt.

Tot dusverre is te dien aanzien niets zekers. Zendelingen zijn naar de provincien afgegaan om zich van den geest der bewoners te overtuigen, en in de voornaamste steden van het rijk constitutionele gezagvoerders te doen aanstellen.

Te Coïmbra heeft op den 27sten Julij eene oproerige beweging plaats gehad, waarbij bloed is gestort. Dit door de studenten aangelegd oproer ware bijna den Infant Don *Carlos* duur te staan gekomen; zich aan het hoofd van Miguelistische troepen geplaatst hebbende is hem een karabijnkogel door den hoed geschoten.

Van verscheidene gebouwen was de nationale vlag uitgestoken, doch de beweging is door de troepen van Don *Miguel* gestuit geworden, die verscheidene keeren op de jongelui groepen zijn ingevallen, welke laatstgemelden gedwongen zijn geweest de stad te verlaten en zich weder bij de constitutionnele armee te vervoegen. Alles doet intusschen voorzien dat deze stad niet lang onder Miguelistisch beheer zal blijven.

De gezanten van Frankrijk en Engeland schijnen bij ons Ministerie de welwillendheid te herwinnen, welke zij sedert de aankomst van den Heer *Canning* hadden verloren. Men neemt waar, dat zij sedert verscheidene dagen menigvuldige bijeenkomsten houden met den Heer *Zea*, en dat zij ook *Ferdinand* ten Hove worden ontvangen.

De Consul van Don *Miguel* te Bajonne, heeft zich aan H. M. Koninginne Donna *Maria* II onderworpen.

De Belgische *Moniteur* geeft berigt van de bevalling der Koningin, en meldt dat aan den jonggeboren Prins de namen van *Lodewijk-Philips-Leopold-Victor-Ernest* zullen gegeven worden.

Het dagblad de *Knout* bevat bij gelegenheid der geboorte van Belgischen Prins, onder het opschrift: *De Messias van Laeken*, het volgende artikel: Het tijdstip, waarop onze jonge Koningin haren eerstgeborenen heeft gebaard, heeft den ganschen zwerm van leverijdragers van allerlei slag en rang, van stalbezem tot op den kamerheerssleutel, in rep en roer gezet. De Hofpoëten, die Dichters, namelijk, voor wier op bestelling steeds gereede gelegenheidsrijmelarijen een stipendium in eene der posten van de civiele lijst is begrepen, dienen naamletter- en puntdichten in, ter eere van den blijden Kroonheer, thans in het bezit van eenen erfelijken opvolger voor zijnen roem en naam, welke beiden, anders, ware het niet om dit bijzonder geluksgevalletje, welligt eerlang, met zijn nieuwbakken Koningschap en al den brui, in den kaars zouden zijn gevlogen.

Alle man, met één woord gezegd, rust zich toe ter begroeting van dien nieuwen Messias, wiens glor ekroon, den Koning van Rome zoo verre moet overschijnen, als de kloove breed is tusschen *Leopold den Veroveraar* en den man van St. Helena.

Hoort maar eens wat de *Indépendant* zegt van de feesten, die, zoo raen thans spreekt, ten *Hove* zullen worden gevierd. Reeds heeft Mijnheer *d'Aerschot* zijn peper-en-zout grijzen rok doen keeren; Mijnheer *de Chasteler* heeft zijnen hoed afgeborsteld en sints veertien dagen zijne handen met ezelinnen melk gewasschen; Mijnheer *van Praet* heeft zijn kruis op nieuw doen poetsen; de staatskollegien zetten zich in postuur, ja zelfs tot Monsieur *Delafaille* incluis, die zijnen Spaanschen kaper aan de snijdersschaar ten beste geeft, om er zich eenen gekleeden rok van te doen maken.

De plegtigheid moet immers ook den erfgenaam van eenen Monarch als *Leopold* waardig zijn; hij ging gebukt

onder den last van zijnen roem, zijn schedel kon al zijne laurieren niet torschen. Dank zij den Hemel, dat hem een erfgenaam is geschonken, die ze met hem deelen, en glorieuselijk de voetstappen van zijnen Heer vader drukken kan: de zoon van een *Philippus* kan niet minder dan een *Alexander* zijn.

Eilieve ja! spreekt nu nog van de vaandels van Austerlitz, Aboukir, Arcola, die de Keizerlijke legerstede uitmaakten van den *bleeken Weener jongman;* vertel mij vrij van die Europesche Koningen die sidderden bij zijne wieg; of van die kroon van Charlemagne, op het hoofd van het kind des noodlots geplaatst; dat alles zal nu wel van Gods wege worden overstraald! Hebben wij *geene* vaandels, dan zal toch het nieuw geboren Koningskind op twee zeer donzig-zachte matrasjes liggen: wordt zijne wieg niet door Koningen omstuwd, dan hebben wij immers nog altijd de Heeren *Lebeau*, *Chasteler*, *Rogier* en *d'Aerschot*, die voor hem eenen geheel anderen hofstoet zullen uitmaken, dan die der Europesche Koningen.

Maar titels! — — ja! die zoude ik schier vergeten hebben! wel nu, wie belet ons hem Prins *des Barricades*, Groot-Hertog van Bautersem, Graaf van Hasselt, van Leuven, enz., enz., te tituleren; de titels zullen, hoop ik, wel opwegen tegen die van den Korsikaanschen jongen adelaar, die nimmer den voet in zijne hoofdstad zette.

Voorts zullen wij een lust-vuurwerk zien afsteken, *Leopold* voorstellende in de gedaante van Hercules, hoe hij de Hydra der conferencie in ketenen slaat, de vlerken van den Russischen arend afknaagt, en boven op dat alles eenen Gallischen haan, met eene witte slaapmuts op den kop, boven op welken, in plaats van een pluimpje, eene driekleur-kokarde fladdert.

Het tweede tooneel zal Belgie voorstellen, herboren door de ijzerbanen die in de geldkisten der Ministers zullen uitloopen. De zeemagt zal worden overgebragt in het paarden- en hertenperk van *Franconi*, alwaar zij eene citadel van rijstenbrei zal bombaderen; het feest zal door eenen mallemolen worden besloten, waarin de mededingers op bordpapieren *hydra's der regeringloosheid* gezeten, met houten sabels gewapend, hun best zullen doen om naar Leopolds-kruisen te steken, die door eenen grooten kozak, uit koekebakkersdeeg gekneed, tusschen vinger en duim worden gehouden, en welk steekspel de eerlange heervaart tegen de barbaren zal moeten verwezenlijken. Om het feest te besluiten, zullen de Heeren *Goblet*, *Lebeau*, *Rogier* en *Raikem*, op de ijzerwegen, de horlepijp dansen; voorts zal er een wedrid van stoomwagens gehouden worden, van welken de prijzen in een Tilbury en Mecklenburgsch paard zullen bestaan.

Na het vuurwerk zal er een zinnespel in 45 mijstificatiën worden vertoond, getiteld: *al wederom eene definitieve afdoening;* de Heer *Lebeau* zal de *verraders*, de Heer *Goblet* de *onnoozelen*, de Heer *Raikem* de *Tartuffes*, de Heer *Nothomb* de *eenvoudigen*, de Heer *Rogier* de *tijrannen*, de Heer *de Theux* de *Baziles* spelen.

Voorts zal Zijne Majesteit *Leopold* eene groote uitdeeling van handreikingen en hoedaanslagen doen, bij wijze van suiker-muisjes bij het kraambed, om het budget niet te verzwaren, en tot overmaat van publieke verblijding zal men aan de natie eene leening van 40,000,000 francs vragen als pillegift om de kosten van het doopmaal goed te maken.

Eilieve! wat wilt gij dan nog vertellen van uwen Koning van Rome, en van de feesten welke gij te zijner eere hebt zien en helpen vieren!

De opening der algemeene Vergadering van de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, werd op den 13den Augustus te Amsterdam plegtig gevierd in de Oude Luthersche Kerk op den Singel. Eene ontelbare menigte aanschouwers woonde deze plegtigheid bij.

De WelEd. Gestr. Heer Mr. *J. J. Uytwerf Sterling* beklom het spreekgestoelte. Zijn WelEd. Gestr. sprak van de verbazende en bijna ongeloofelijke gebeurtenissen, welke er sedert drie jaren, toen hij op dezelfde plaats het woord voerde, in het Vaderland en in Europa hadden plaats gehad; hoe wij, trouweloos behandeld door onze voormalige Zuidelijke Landgenooten, nog daarenboven onze zoogenaamde vrienden de partij van muitzucht en revolutiegeest zagen voorstaan; hoe Frankrijk en Engeland zich niet ontzien hebben dwangmaatregelen tegen een onschuldig volk in het werk te stellen, en deszelfs handel op de gruwelijkste wijze te krenken; en hoe Nederland, hoezeer in kracht verre beneden deszelfs magtige en talrijke vijanden, echter aan de zoogenaamde groote Mogendheden trotsch het hoofd heeft kunnen bieden en deszelfs waardigheid op eene treffende wijze heeft weten te handhaven; want de geestdrift der ingezetenen voor de goede zaak kende geene perken.

Maar geestdrift kan volgens den Spreker niet alleen al die wonderen verrigten. Geestdrift immers is uit haren aard niet duurzaam: zij mag gloeijen en schitteren, maar verdooft spoedig; zij is niet het gevolg van rede en overleg.

Er bestaat dus eene andere oorzaak. Het is de eendragt des volks onderling, de onderworpenheid aan de wetten, de verknochtheid aan den vorst, de liefde tot den geboortegrond, — met één woord, het is de volksgeest, die in Nederland altijd, maar vooral in de laatste jaren zoo schitterend uitblonk.

De Spreker hierop overgaande tot het eerste gedeelte zijner redevoering, betoogt, waarom die volksgeest hier te lande moet behouden en aangekweekt worden.

Het volk van Nederland is goed, vredelievend, afkeerig van al wat onbillijk is, wars van tweedragt, bemint vuriglijk het Vaderland en blinkt door wezenlijke nationale deugden uit. Het is deze volksgeest die thans en altijd in Nederland de bron is geweest van al het goede, dat hetzelve mogt ondervinden, terwijl de geschiedenis ons leert dat onheilen en rampen hetzelve getroffen hebben, wanneer hij verwaarloosd werd. Hij was het die gedurende den altijd merkwaardigen 80jarigen strijd onze voorouders in staat stelde, tegen het overmagtige Spanje met voordeel te strijden en eindelijk geheel deszelfs juk af te werpen. Nimmer had zich Nederland uit de bange omstandigheden en uit den nijpenden nood kunnen redden, die op hetzelve op het laatst der 17de eeuw drukten, indien niet de eendragt hersteld ware geworden en men daardoor eene nooit te voren gekende zedelijke kracht verworven had. Het zoude ons nimmer in den jare 1813 hebben kunnen gelukken het juk der Fransche overheersching van ons af te werpen, zoo niet gehechtheid aan onze nationale instellingen en zeden eene nieuwe veerkracht aan onze pogingen bijgezet had, even zoo als te voren den Franschen nimmer gelukt zoude zijn ons land met het hunne te vereenigen en alzoo een einde aan ons nationaal bestaan te maken, zoo niet tweedragt van binnen de pogingen des vijands van buiten had helpen bevorderen.

Niet minder groote voordeelen heeft ons onlangs de volksgeest aangebragt. Hij is het, die ons bewaard heeft voor den omwentelings geest, die met eene ongeloofelijke snelheid geheel Europa doorliep, en ons dien hoogen trap van eer en roem deed beklimmen, waarop wij thans, ondanks de pogingen van vijand en bondgenoot staan. Hij is de oorzaak waarom bij ons die omwentelings-ziekte, erger dan de Cholera, geene vorderingen gemaakt heeft. Aan voorwendsels ontbrak het ons niet; en hoezeer ook de Belgen zich waanden of voorgaven verongelijkt te zijn tijdens hunne vereeniging met onze gewesten, gevoelde de Noord-Nederlander maar al te wel, dat men, door het bevoordeelen der nijverheid in Belgie, eenen gevoeligen slag aan zijnen handel en aan zijne scheepvaart toebragt. Die volksgeest eindelijk was het, die de Belgen belette ons aan te vallen en zich meester te maken van ons land, op een tijdstip dat onze grenzen ontbloot, onze vestingen nog niet versterkt, ons leger gering en door desertie verzwakt, en eindelijk 's lands geldmiddelen ontoereikende waren om in de buitengewone behoefte te voorzien.

De goede volksgeest van Nederland is het, die weerstand geboden heeft aan de vijandige pogingen der twee magtigste volken van Europa. Op de bekrompene denkwijze, welke men zich niet schaamde aan Neerlands Kooplieden ten laste te leggen, rekenende, waanden zij dat, door het aan banden leggen van Handel en Scheepvaart, die bronnen van Hollands bestaan, zij ons ligtelijk tot de ons opgelegde voorwaarden zouden kunnen dwingen. Maar geen klaagtoon bragten hunne pogingen bij ons te weeg. Giften en vrijwillige bijdragen vloeiden te zamen tot stijving van 's Lands schatkist; en Nederland, hoezeer dan ook de zaken nog niet in deszelfs voordeel beslist zijn en de toekomst nog in het duister verborgen ligt, heeft deszelfs eer in den langen worstelstrijd steeds ongekrenkt behouden.

Maar vooral Neêrlands strijdmagt kan als een der schoonste uitwerkselen van dien volksgeest aangezien worden. De zelfopoffering van *van Speyk* en *Hobeyn*, de welberadene kloekheid van eenen *Chassé*, de edele heldenmoed van eenen *Koopman*, de tiendaagsche veldtogt, de dappere verdediging der Citadel, — dit alles zijn zoo vele bewijzen dat de Noord-Nederlander, hoewel hij den strijd niet bemint, echter reuzenkrachten ontwikkelt, wanneer het de verdediging zijner eer geldt.

In de laatste tijden heeft men ons, vergetende de vroegere heldendaden en edele feiten onzer voorzaten, buitenslands met de onbeduidenste volken van Europa gelijkgesteld. En geen wonder. Het gevolg van alle ongelijksoortig vereenigingen is, dat het mindere de rigting volgt van het meerdere waarmede het vereenigd is. Een treffend voorbeeld van deze waarheid levert ons onze noodlottige inlijving met Frankrijk op, waarbij wij alle onze nationaliteit verloren. Wij verkregen dezelve, wel is waar, spoedig weder, doch moesten dezelve kort daarna bij deze gedrochtelijke vereeniging met Belgie gedeeltelijk missen. Men miskende ons buitenslands. Onze taal, zeden, manieren, beschaving werden met belagchelijke kleuren afgeschilderd, terwijl de Belgen over onregt en verongelijking klagende, overal vrienden en aanhangers vonden.

Thans echter heeft zich te dien opzigte veel hersteld. In het Britsche parlement zijn redevoeringen gehoord, welke van den heldenmoed, van de vaderlandsliefde, in een woord, van den voortreffelijken volksgeest in Nederland met uitbundigen lof spraken. Ook in Frankrijk verheffen zich nu en dan stemmen tot dien lof; ja zelfs den Belgen perst soms de waarheid de getuigenis af, dat zij ons in ware nationaliteit verre ten achteren staan.

Welk Nederlander denkt niet met vreugde aan alle deze gewrochten van onzen uitmuntenden volksgeest en schrikt niet op het denkbeeld van het verflaauwen dezer weldadige bron. Wij zouden de prooi worden van de heerschzucht der Belgen, welke branden om hunnen geleden smaad te wreken en ons onze volksdeugden niet vergeven kunnen; en van zoo vele andere vijanden, welke nog steeds in het verborgen werken om tweedragt en wantrouwen onder ons te verspreiden.

De Spreker, na de voordeelen van den volksgeest alzoo opgesomd te hebben, beantwoordt in het tweede gedeelte zijner redevoering de vraag: hoe kan en moet die volksgeest behouden en aangekweekt worden?

In de eerste plaats is, volgens den Spreker, een behoedzaam gedrag jegens de Belgen noodzakelijk, op welke wijze ook aan de aanhangige geschillen een einde gemaakt worde. De Spreker wil geenen duurzamen haat of verachting jegens de Belgen aangekweekt hebben, maar gelooft het raadzaam hun gehouden gedrag in het geheugen te prenten. Zij kunnen ons tot voorbeeld dienen; niets van hetgeen zij gedroomd hebben is verwezenlijkt; hun Vorst is vreemd aan hunne zeden en gebruiken; hunne instellingen dragen niet den geringsten schijn van die vrijheid, welke zij zoo vuriglijk scheen te verlangen; hunne hoogste ambten worden door vreemdelingen bekleed en hunne nijverheid kwijnt.

In de tweede plaats behooren wij ons te wachten voor de zucht om de regering in hare handelingen te bedillen en naar eene denkbeeldige volkomenheid te streven, waardoor gewoonlijk of het kwaad vergroot of door een ander kwaad vervangen wordt. Vergeten wij daarentegen niet dat, hoe enger de band tusschen land en volk is, des te gemakkelijker werkelijke gebreken hersteld worden.

Ook moeten wij ons onthouden van eene onmatige zucht (waarvan wij zelfs op dit oogenblik nog niet geheel vrij zijn) om vreemdelingen na te bootsen, vooral wat de taal betreft. Onze taal is krachtig en deftig genoeg om in de hoogste standen der maatschappij gebezigd te

worden, en daar altijd de taal het kenmerk der nationaliteit is, zoude het verzaken derzelve eenen gevoeligen slag voor den volksgeest zijn.

Voorts is eensgezindheid zeer bevorderlijk voor den volksgeest. Wij behoorden ons steeds te beschouwen als leden van één groot huisgezin en altijd aan de spreuk van het Zwitsersche broederschap »heb elkander lief" indachtig zijn.

Ook Godsvrucht en zedelijkheid zijn daartoe onmisbaar. Godsdienstigheid verhoogt een volk. En waarom zouden wij niet met dankbaarheid onze harten tot dien God verheffen die, terwijl naburen en vrienden ons afvielen, onze bondgenoot was, die ons één zin, één hart, één wil schonk, die ons kracht bijzette, die onze vijanden met schrik vervulde en onze zwakke pogingen ondersteunde.

Maar ook die verdraagzaamheid in het godsdienstige, waarvan onze voorzaten ons zulke treffende voorbeelden gegeven hebben, behoort onder ons uitgeoefend te worden. — Maar door wie moet die volksgeest worden aangekweekt?

Een ieder in zijnen huisselijken kring kan door het uitoefenen zijner maatschappelijke pligten door het voorbeeld geven van godsvrucht en deugd, bijzonder wel daartoe bijdragen. Inzonderheid kunnen zij, die met de opvoeding der kinderen belast zijn, grootendeels tot dit edele doel medewerken door in de jeudige harten hunner kweekelingen, liefde tot den geboortegrond en verknochtheid aan hunnen Vorst te doen wortel schieten, en hun steeds voor oogen houden wat een volk vermag, dat zijne zelfstandigheid weet te schatten.

Maar inzonderheid zijn de bestuurderen des lands in de gelegenheid om dien volksgeest aan te kweeken, door zich te onthouden van alle onmatige en onnutte strengheid, door wijsheid en goedheid, door zorgvuldig te vermijden al wat ontevredenheid baren kan en door nimmer den weg van onderdrukking en willekeur in te slaan.

Bijzonder zijn ook daartoe nuttig de Genootschappen van allerlei aard, wier doel is, nuttige kundigheden te verbreiden. En vooral kan de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, welke door een bestaan van ruim 50 jaren en het bevorderen van al wat nuttig is, eene wezenlijke Volks-maatschappij genoemd mag worden, zich vleijen menig zaadje gestrooid te hebben, waaruit de tegenwoordige volksgeest ontkiemt.

Wanneer alle deze verschillende middelen zullen gebezigd worden, zal onze voorspoed ons spoedig weder toeschijnen; even als, na eenen stormachtigen nacht, de zon door de wolken breekt en aan de aarde vruchtbaarheid aanbrengt. »Want een volk," zoo besloot de geachte Spreker zijne redevoering, »dat eensgezind handelt, staat onwrikbaar pal in het midden der zee."

Hierna werden de Eereprijzen ter hand gesteld aan de Heeren *Jan Visser*, Onderwijzer te Zevenhuizen, en *Johan Pieter Bourjé*, Arrondissement-Yker te Middelburg, voor derzelver in den verledenen jare bekroonde Prijs-Antwoorden; alsmede aan den Heer *Jacobus van Wijk Rz.*, te Kampen, voor deszelfs bekroonde prijsverhandeling. Voorts werden de eerebljken aan diegenen uitgereikt, welke, wegens edelmoedige daden, door Hoofdbestuurderen de openbare erkentenis der Maatschappij zijn waardig gekeurd.

Wij kunnen met geen stilzwijgen voorbijgaan, de uitreiking van eene Eerepenning aan *Albertus Everts*, wegens het plegen eener grootmoedige daad, welke te regt de geheele aandacht van Hoofdbestuurderen der Maatschappij tot zich getrokken heeft. Deze dappere jongeling namelijk, twee dagen na de overgave der Citadel, waarop hij als vrijwilliger diende, zag eenen Franschen Kapitein bij de vestingwerken dezer sterkte wandelen, en uitglijdende, in eene diepe gracht vallen, waarin hij, zonder spoedige redding, zeer zeker zoude omgekomen zijn. De grootmoedige *Everts*, vergetende alle vijandschap, vergetende de verbittering, welke zoo natuurlijk onze Citadellers tegen de Franschen bezielde, alleen bedacht op de redding van eenen hulpeloozen natuurgenoot, aarzelde geen oogenblik, sprong den officier na, en bragt hem behouden aan wal. De Franschman, de grootmoedigheid van zijnen redder bewonderende, betuigde hem zijne dankbaarheid en bood hem zijne beurs aan. » *Om uw geld redde ik u niet*," was het antwoord des edelen jongelings, terwijl zijne vaderlandsliefde hem ook nog onmiddelijk deed hierbij voegen: »*Ik behoef geen geld, voor weinige dagen heb ik eerst soldij van mijnen Koning ontvangen.*"

In een gesprek, hetwelk kort daarna de grootmoedige *Everts* met den Hertog van Orleans had, herhaalde hij nagenoeg dezelfde woorden.

Wij zullen slechts hierbij voegen, dat het der Maatschappij tot eer strekt, en een bewijs is van de volkomene menschenkennis harer bestuurderen, dat zij deze eenvoudig verheven daad naar waarde heeft weten te schatten en dezelve haren grootsten eereprijs, eene dubbele gouden medaille, heeft waardig gekeurd, welke dan ook aan den edelen jongeling onder het daverend handgeklap uitgereikt is geworden.

De Voorzitter bedankte vervolgens allen, die tot den luister dezer plegtigheid hadden bijgedragen: den Vaderlandschen Dichter *W. H. Warnsinck Bz.*, welke de gezangen had vervaardigd, bij deze gelegenheid gezongen; Hollands toonkunstenaar *J. W. Wilms* (dezelfde die de muziek van ons Nationaal lied: *Wien Neêrlands bloed, enz.* vervaardigd heeft), welke daarop eene treffende muziek had gecomponeerd; den Heer *Broekhuijzen*, welke het orchest derigeerde, en de verdere toonkunstenaars, welke door hunne instrumenten en stemmen de plegtigheid van den dag zoo grootelijks verhoogd hebben.

Ten slotte herinnert de Voorzitter de toehoorders aan het onlangs door de Maatschappij geledene treurige verlies van twee harer Hoofdbestuurderen, de Heeren *Lagers* en *Sinderam*, en de Vergadering ging uiteen, nadat de zangers het *Wiens Neêrlands bloed* uit volle borst nog eens gezongen hadden.

MENGELWERK.

DE PAUS EN DE KLEERMAKER.

Keizer NAPOLEON kende geene andere vriendschap, dan onderwerping. Dit ondervond onder vele andere regenten, ook PIUS VII. Onbehoorlijk toegenome eischen kwamen tot denzelven. Zelfs van persoonlijke beleedigingen des Heiligen Vaders en zijne kardinalen onthield zich de ruwheid des geweldenaars niet en eindelijk werd de gansche Kerkelijke Staat in Maart 1809 bij het Fransche keizerrijk ingelijfd. Nu sprak PIUS den banvloek uit tegen allen, die zulk een geweld hadden uitgeoefend, en daarop tegen NAPOLEON zelven, en eindelijk tegen allen, die zich tegen de bekendmaking van dezen vloek zouden verzetten.

NAPOLEON van zijne zegevierende heerscharen omgeven, achtte de verwenschingen van den Paus weinig, doch deed hem echter zijne wraak gevoelen. Geweldig, op eene barbaarsche wijze, liet hij den grijsaard uit het quirinaal ontvoeren door Italien, en over de Alpen naar *Grenoble* slepen. Van hier bragten gensdarmen den Heiligen vader met zijn klein gevolg naar *Valence*, toen over *Aix* naar *Nissa* en *Savonna*, in welke plaats hij drie jaren doorbragt. Men bood hem eene vorstelijke hofhouding aan; hij sloeg het af. NAPOLEON'S keizerlijk besluit stelde jaarlijks voor hem twee millioenen franken aan inkomen vast; hij nam ze niet aan, omdat hij den gever met de uitvoerders van deszelfs wil in den ban gedaan had. Met heldenmoed droeg de ongelukkige Vorst zijn drukkend lot en met vrome onderwerping getroostte hij zich alle lijden en iedere ontbeering. Maar ziet het paaschfeest naderde van 1810. Eene deelneming aan dit feest vorderde het vroom gemoed des beproefden grijsaards, zoo wel als het geloof van het treurende volk. Gaarne wilde PIUS daaraan gehoor geven, maar zijn feestgewaad, versleten en verscheurd, was ongeschikt voor zijne waardigheid en gewigt van zulk een feest. Hij liet daarom een kleermaker komen, om dit kwaad te verhelpen, en allen aanstoot van hetzelve te verwijderen. Deze kwam, hoorde de begeerte van den eerwaardigen grijsaard met eerbied, om toch te doen, wat mogelijk ware.

Toen de kleermaker te huis kwam, het hart vol aandoening over den aanblik van den diep vernederden vromen grijsaard en zijne drukkende behoefte, brak hij daarover in weeklagen uit tegen zijne vrienden. Met weemoed toonde hij hun het onaanzienelijke gewaad des heiligen vaders. Zij deelden met hem in de smart, beklaagden het harde noodlot des eerwaardigen gevangene, en van mond tot mond ging dit treurig berigt van zijnen ongelukkigen toestand voort. Spoedig wist het al het volk, en men trok als pelgrim naar het huis des vromen kleermakers, gelijk de menigte naar *Loretto*. Ieder wilde het heilige gewaad zien, gelijk daar de Lievevrouw met het kindeke. Die kwam wilde ook een stukje van het gewaad des heiligen vaders hebben en bragt te gelijk een rijkelijk offer tot aanschaffing van een nieuw feestgewaad.

Het duurde niet lang of het kleed van den Paus was gansch versneden, en geen stukje daar meer van overig. Daarentegen lag de geheele tafel des kleermakers vol met goud en zilver. Fluks maakte deze een nieuw gewaad, verzamelde de vrijwillige gaven der geloovigen, en bragt het een en ander — eene beurs met goud — aan den heiligen vader.

« Wat is dat, mijn zoon? » vroeg PIUS verwonderd en getroffen.

« Dit zend u de liefde der geloovigen met hartelijke deelneming! » antwoordde de gevraagde, en verhaalde, wat er in zijn huis was voorgevallen. Toen nam de vrome grijsaard het kleed aan, met dankbare ontroering, maar de beurs met goud gaf hij hem terug, en sprak met een opgehelderd gelaat aldus: « mijn zoon! de Almagtige, waakt over zijne vervolgde trouwe vereerders, en bedient zich van de vroomheid des eenen, om het lijden des anderen te verligten. Hij stort over hen allen zijnen zegen uit. Het kleed, hetwelk gij mij brengt, zal veelligt wel zoo lang duren, als mijn verblijf in deze wereld vol beproevingen; maar de eerste behoefte van mijn hart, zoo wel als van mijnen stand is, den onderdrukten te hulp te komen. Ik ben slechts een arm gevangene; gij zijt vrij, en de voorzienigheid heeft, terwijl zij mij deze som door uwe bemoeijing deed toekomen, mij de getrouwe hand willen aanwijzen, welke zij waardig acht, hare weldaden uit te deelen. Ga henen, en verligt het lijden der door armoede meest verdrukte inwoners van *Savona*. »

Sedert dezen tijd outving de goede kleermaker in naam des heiligen vader menige gave, en deelde in deszelfs naam uit, hetgeen de tranen stilde en de zorgen verligtte. Zoo werd het verblijf des regtvaardigen in *Savona* eene bron van barmhartigheid.

NEGERMEISJES TE RIO-JANEIRO.

Wie mooije zwarte meisjes zien wil, moet zich naar Rio-Janeiro begeven. Daar ziet men ze in zwermen over de openbare pleinen zich bewegen, in den vollen bloei harer jeugdige jaren, met den heerlijksten ligchaamsbouw, zwart als de nacht, doch in een de oogen verblindend wit mousselin gekleed, het mollig haar door eenen rooden tulband bedekt, met oogen die als sterren fonkelen; met lippen, die als ontloken rozenknopjes lagchen; met tanden, die alle paarlen in luister overtreffen; zij noodigen u uit om bloemen of vruchten te koopen, of dansen eene lieveling-dans, de *faddo*, met oneindige bevalligheden, onder accompagnement der *marimba*, die door eenen vriendin wordt gespeeld, en zij zingen dan daarbij een liedje, dat wel dikwerf *voor de vuist* is vervaardigd, doch hetwelk uit zulk eenen mond, den hoorderen meer verrukt dan de kunstrijkste melodie.

ADVERTENTIËN.

(39926) **A. SALOMONS, zal HEDEN MORGEN, om 9 uren, op Vendu verkoopen:**

50 Vaatjes *Hollandsche* BOTER, en 10 *halve* kisten *oude* RIJNWIJN. — Schilderijen, Spiegels en Aardewerk.

Alsmede een Familie SLAVEN, van *zeven* Hoofden; aankomende den Heer C. CAMPBELL JR. qq.; en een jonge Man Neger, genaamd BONHEUR; aankomende den uitlandigen Heer E. ALEXANDER. — Voorts nog: Kopie en Wane Planken.

SCHEEPS TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 4den, de Nd. Am. Brik *Gossypium*, Kapt. L. CENTER, van Gloucester.

Idem, de Nd. Am. Brik *William en Joseph*, Kapt. W. A. CHENY, van Newburryport.

Den 7den, het Schip *Suriname*, Kapt. W. H. BAKKER, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 1sten, de Nd. Am. Brik *Planet*, Kapt. J. STOVER, naar Newburryport; lading: 141 vaten Malassie.

Den 2den, het Nd. Am. Schip *Marblehead*, Kapt. E. BANGS, naar Amsterdam; lading 472 vaten Suiker, 33 balen schoone Katoen en 1 baal vuile dito, 4 kistjes Indigo en 1 vat oud Koper.

Ter Drukkerij van de ERVEN C. J. FUCHS.